

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

k návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 401/2010 Sb., o obsahových náležitostech Pravidel provozování přenosové soustavy, Pravidel provozování distribuční soustavy, Řádu provozovatele přepravní soustavy, Řádu provozovatele distribuční soustavy, Řádu provozovatele zásobníku plynu a obchodních podmínek operátora trhu, ve znění pozdějších předpisů

Zvláštní část

Čl. I

K bodu 1

Navrhovaná legislativně-technická úprava názvu vyhlášky zohledňuje rozšíření zmocnění, které je uvedeno v § 98a odst. 2 písm. b) energetického zákona. Součástí vyhlášky je i vymezení obsahových náležitostí Řádu datového centra a plánu rozvoje regionální distribuční soustavy.

K bodu 2

Navrhovaná úprava § 1 písm. d) reaguje na Lex OZE III a paralelní novelizaci vyhlášky č. 16/2016 Sb., o podmínkách připojení k elektrizační soustavě, ve znění pozdějších předpisů, kde dochází k doplnění zařízení pro ukládání elektřiny mezi stávající druhy připojovaných zařízení, kterými jsou výrobní elektřiny, distribuční soustava a odběrné elektrické zařízení. S ohledem na tuto skutečnost je potřeba v oblasti technických požadavků na připojování zařízení pro ukládání elektřiny a jeho provozu průřezově upravit obsahové náležitosti Pravidel provozování přenosové soustavy, viz obecná část důvodové zprávy. Obecně lze uvést, že obdobně jako v tomto ustanovení, rovněž v celé řadě dalších ustanoveních vyhlášky dochází v odpovídající podobě k doplnění pojmů „zařízení pro ukládání elektřiny“ nebo „provozovatel zařízení pro ukládání elektřiny“ na místa, kde se vyskytuje „výrobní elektřiny“ nebo „výrobce elektřiny“, protože stejně jako výrobní elektřiny i zařízení pro ukládání elektřiny disponuje schopností dodávat elektřinu do soustavy.

K bodu 3

Navrhované doplnění bodu 3 v § 1 písm. d) má totožné odůvodnění jako v případě bodu 2.

K bodu 4

Navrhované úpravy § 1 písm. f) bodu 4 a § 2 odst. 1 písm. f) bodu 4 mají totožné odůvodnění jako v případě bodu 2.

K bodu 5

Navrhovaná úprava § 1 písm. h) bodu 6 má totožné odůvodnění jako v případě bodu 2.

K bodu 6

Navrhované doplnění bodu 9 v § 1 písm. h) má totožné odůvodnění jako v případě bodu 2.

K bodu 7

Navrhovaná úprava § 2 odst. 1 písm. b) bodu 4 má totožné odůvodnění jako v případě bodu 2. V tomto případě došlo k zobecnění textu tak, aby se ustanovení vztahovalo na všechny účastníky trhu, kteří mají právo poskytovat služby výkonové rovnováhy, mezi které patří i zákazník a provozovatel zařízení pro ukládání elektřiny.

K bodu 8

Navrhovaná úprava § 2 odst. 1 písm. d) má formulačně zpřesňující charakter, sjednocuje názvosloví, které zavádí Lex OZE III.

K bodu 9

Navrhovaná úprava § 2 odst. 1 písm. d) bodu 4 má totožné odůvodnění jako v případě bodu 8.

K bodu 10

Navrhovaná úprava § 2 odst. 1 písm. e) je provedena s ohledem na vložení nového § 7b, který nově komplexně stanovuje obsahové náležitosti plánu rozvoje regionální distribuční soustavy.

K bodu 11

Navrhovaná úprava § 2 odst. 1 písm. f) bodu 7 souvisí s úpravou navrženou v bodě 2. Zobecnění názvosloví zajišťuje možnost vztáhnout toto ustanovení i na zařízení pro ukládání elektřiny.

K bodu 12

Navrhované úpravy § 2 odst. 1 písm. f) bodě 8 a § 2 odst. 1 písm. h) bodě 5 mají totožné odůvodnění jako v případě bodu 2.

K bodu 13

Navrhovaná úprava § 2 odst. 2 rozšiřuje obsahové náležitosti pro provozovatele distribuční soustavy, k jejichž distribuční soustavě je připojeno méně než 90 000 odběrných míst zákazníků. Tyto náležitosti se rozšiřují o oblast zajišťování podpůrných služeb. S rozvojem flexibility se očekává i stále větší zapojení kladného i záporného potenciálu flexibility poskytované elektrickými zařízeními, která jsou připojena i do lokálních distribučních soustav.

K bodu 14

Navrhované doplnění § 6 písm. d) bodu 3 vyplývá z § 20a odst. 4 písm. f) energetického zákona, podle kterého je operátor trhu nově povinen registrovat u předávacích míst i agregátora, který bude sdružovat flexibilitu poskytovanou účastníky trhu s elektřinou. Úprava je tedy navržena analogicky jako v případě dodavatele elektřiny v bodě 2.

K bodu 15

Legislativně technická úprava § 6 písm. d) bodu 6 spočívající v zajištění terminologického souladu vyhlášky s energetickým zákonem a zákonem o podporovaných zdrojích energie.

K bodu 16

Navrhované zobecnění § 6 písm. d) bodu 7 umožní operátorovi trhu flexibilně rozšiřovat registrace nových entit do centrálního systému operátora trhu. Úprava rovněž umožní přístup entitám, které nejsou přímými účastníky trhu s elektřinou, ale z důvodu své odborné, kontrolní, regulační nebo analytické činnosti potřebují do tohoto systému přístup a jejich role je klíčová pro dohled, správu, analýzu nebo podporu fungování trhu.

K bodu 17

Navrhovaná úprava § 6 písm. f) bodů 5 a 7 má totožné odůvodnění jako v případě bodu 14 (agregátor). S ohledem na novou povinnost operátora trhu byl do textu vedle dodavatele elektřiny doplněn i agregátor.

K bodu 18

Navrhované upřesnění v § 6 písm. f) bodě 12 spočívá v uvedení do souladu s vyhláškou č. 359/2020 Sb., o měření elektřiny, která s účinností od 1. července 2024 rozlišuje měření typu C s na kategorie C1 až C4. Navrhovaná úprava je rovněž v souladu s § 26 odst. 7 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 19

Navrhovaná úprava § 6 písm. f) bodu 14 má totožné odůvodnění jako v případě bodu 14 (agregátor) a zároveň reflektuje § 20a odst. 4 písm. zd) energetického zákona, ve znění účinném od 1. srpna 2026.

K bodu 20

Legislativně technická úprava nadpisu § 7 v podobě sjednocení terminologie s nadpisem v § 6.

K bodu 21

Navrhované zobecnění § 7 písm. d) bodu 5 umožní operátorovi trhu flexibilně rozšiřovat registrace nových entit do centrálního systému operátora trhu. Úprava rovněž umožní přístup entitám, které nejsou přímými účastníky trhu s plynem, ale z důvodu své odborné, kontrolní, regulační nebo analytické činnosti potřebují do tohoto systému přístup a jejich role je klíčová pro dohled, správu, analýzu nebo podporu fungování trhu.

K bodu 22

Návrh reflektuje nové činnosti, které má podle Lex OZE III datové centrum vykonávat (zohledňování ukládání elektřiny a zohledňování aktivace flexibility). Tyto nové činnosti je nutné upravit v Řádu datového centra a za tím účelem stanovit, resp. rozšířit obsahové náležitosti, které musí Řád datového centra povinně upravovat. Současně jsou v § 7a provedeny dílčí úpravy za účelem zpřesnění stávajících obsahových náležitostí, které reagují na potřeby praxe a dosavadní zkušenosti s několikaměsíčním fungováním datového centra. S ohledem na počet úprav bylo přistoupeno k nahrazení § 7a novým zněním. V porovnání se stávajícím zněním § 7a dochází k následujícím změnám:

K úpravě § 7a písm. b)

Navrhovaná úprava má formulačně zpřesňující charakter vyplývající z poznatků z praxe během dosavadního provozu datového centra. Dochází k rozdělení stávajícího bodu 1 na 3 samostatné body. Bod 1 se týká podmínek přístupu a případně změn rozsahu již smluvně zajištěného přístupu do informačního systému datového centra. Bod 2 řeší postup datového centra pro ověření identity žadatele o přístup, jako krok nezbytný před samotným uzavřením smlouvy o přístupu. Bod 3 se týká stanovení samotného postupu při uzavírání nebo změně smlouvy o přístupu do informačního systému datového centra.

K úpravě § 7a písm. c)

Navrhovaná úprava jednak reaguje na úpravu zmocnění pro vyhlášku o Pravidlech trhu s elektřinou, které je uvedeno v § 98a odst. 2 písm. h) bodě 13 energetického zákona. Stanovení postupu zveřejňování, poskytování a zpřístupňování údajů a informací datovým centrem má být ve smyslu úpravy zmocnění součástí vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou. Druhá zásadní oblast úprav vyplývá z Lex OZE III, podle kterého začne datové centrum s účinností od 1. srpna 2026 v souladu s § 27da energetického zákona zohledňovat aktivaci flexibility a ukládání elektřiny a v souladu s § 27c odst. 3 energetického zákona zpracovávat a zpřístupňovat informace o možnostech aktivace flexibility. S ohledem na čl. II bod 16 přechodných ustanovení Lex OZE III je úprava v oblasti zohledňování flexibility navržena pouze v části zohlednění aktivace flexibility pro dodávky regulační energie (pozn.: Úřad plánuje ještě do 30. listopadu 2027 (počátek zohledňování aktivace flexibility, u které

nedochází k dodávce regulační energie – tzv. obchodní flexibilita) vydat další novelu vyhlášky, která bude změny vyplývající z Lex OZE III účinné od 1. prosince 2027 zohledňovat). Obecně lze uvést, že obdobně jako v tomto ustanovení, rovněž v řadě dalších následujících ustanoveních vyhlášky dochází k výše popsaným úpravám, které souvisí s novými povinnostmi datového centra při zohledňování aktivace flexibility a ukládání elektřiny.

K úpravě § 7a písm. d)

Navrhovaná úprava § 7a písm. d) má totožné odůvodnění jako v případě úpravy § 7a písm. c) v oblasti nových aktivit datového centra.

K úpravě § 7a písm. e)

Navrhovaná úprava má jednak formulačně zpřesňující charakter vyplývající z Lex OZE III (formulační úprava v povinnostech datového centra při evidenci/registraci). Úprava navržená v bodě 3 reaguje na poznatky praxe během dosavadního provozu datového centra. Doplnění bodu 4 je taktéž navrženo s ohledem na dosavadní praxi datového centra, kdy za účelem zvýšení transparentnosti je vhodné upravit v Řádu i způsob zaokrouhlování při zohledňování sdílení elektřiny.

K úpravě § 7a písm. f)

Navrhované doplnění vyplývá z Lex OZE III, podle kterého začne datové centrum s účinností od 1. srpna 2026 v souladu s § 27da energetického zákona zohledňovat ukládání elektřiny. Struktura písmene f) je s ohledem na obdobný rozsah zmocnění pro vyhlášku o Pravidlech trhu s elektřinou v oblasti sdílení elektřiny členěna analogicky jako v případě § 7a písm. e).

K úpravě § 7a písm. g)

Navrhované doplnění vyplývá z Lex OZE III, podle kterého začne datové centrum s účinností od 1. srpna 2026 v souladu s § 27c odst. 3 písm. f) energetického zákona zpracovávat a zpřístupňovat informace o možnostech aktivace flexibility (tzv. „síťový semafor“).

K úpravě § 7a písm. h)

Navrhované doplnění vyplývá z Lex OZE III, podle kterého začne datové centrum s účinností od 1. srpna 2026 v souladu s § 27da energetického zákona zohledňovat aktivaci flexibility. S ohledem na čl. II bod 16 přechodných ustanovení Lex OZE III je úprava v oblasti zohledňování flexibility navržena pouze v části zohlednění aktivace flexibility pro dodávky regulační energie (pozn.: Úřad plánuje ještě do 30. listopadu 2027 (počátek zohledňování aktivace flexibility, u které nedochází k dodávce regulační energie – tzv. obchodní flexibilita) vydat další novelu vyhlášky, která bude změny vyplývající z Lex OZE III účinné od 1. prosince 2027 zohledňovat). Struktura písmene h) je s ohledem na obdobný rozsah zmocnění pro vyhlášku o Pravidlech trhu s elektřinou v oblasti sdílení elektřiny členěna analogicky jako v případě § 7a písm. e).

K úpravě § 7a písm. i)

Navrhované doplnění vyplývá z Lex OZE III, podle kterého začne datové centrum s účinností od 1. srpna 2026 v souladu s § 27c odst. 3 koordinovat zpracování příprav provozu přenosové nebo distribuční soustavy.

K úpravě § 7a písm. j)

Navrhovaná úprava spočívá ve vypuštění bodu 2 pro jeho nadbytečnost.

K bodu 23

Nový § 7b vyplývá z Lex OZE III, podle kterého bylo rozšířeno zmocnění v § 98a odst. 2 písm. b) o

stanovení obsahových náležitostí plánu rozvoje regionální distribuční soustavy. Tento paragraf blíže specifikuje údaje o provozované distribuční soustavě, údaje o zatížení distribuční soustavy a očekávaného vývoje, údaje o volné distribuční kapacitě a možnostech pro připojování zařízení, dále pak náležitosti týkající se rozvoje distribuční soustavy, informace o projektech společného zájmu a náležitosti očekávané potřeby služeb flexibility.

Čl. II

K účinnosti

Datum nabytí účinnosti vyhlášky je navrhováno v souladu s nabytím účinnosti zavedení ukládání elektřiny na úrovni zákona podle Lex OZE III a je stanoveno na 1. října 2025.

Nové činnosti v souvislosti se zohledňováním ukládání elektřiny a zohledňováním aktivace tzv. „technické flexibility“ bude datové centrum podle Lex OZE III vykonávat ode dne 1. srpna 2026. V zájmu zajištění plynulé realizace těchto nových činností od stanoveného data je třeba umožnit datovému centru přípravu změn stávajícího Řádu, včetně času potřebného k jeho schválení Úřadem tak, aby veškeré nové činnosti mohli začít od 1. srpna 2026 v praxi fungovat.

Právní úprava plánů rozvoje regionální distribuční soustavy je podle Lex OZE III účinná k datu 1. srpna 2025, přičemž podle přechodného ustanovení v čl. II bodě 5 Lex OZE III jsou provozovatelé distribuční soustavy povinni poprvé zpracovat a zveřejnit plán rozvoje regionální distribuční soustavy podle § 25 odst. 10 písm. j) energetického zákona a předložit je Úřadu společně s vyhodnocením plnění plánu rozvoje regionální distribuční soustavy za předchozí období v termínu do 30. června 2026. Navrhované datum nabytí účinnosti vyhlášky, která nově stanovuje obsahové náležitosti tohoto plánu, se jeví jako odpovídající z hlediska dostatečného časového prostoru pro provozovatele distribučních soustav pro zpracování plánů.